

Alokkaiden rokottaminen samanaikaisesti monilla rokotteilla - onko se turvallista?

Saimme tietää, että alokkaita rokotetaan palveluksen alussa samanaikaisesti useita patogeenejä vastaan. Päätimme varmistaa asian ja pyysimme tietoa Suomen Puolustusministeriöltä sekä THL:ltä tietopyynnön muodossa, johon viranomaisilla on lain mukainen velvollisuus vastata. Päätimme edetä vaiheittain: ensin kysyimme, millaisia rokotuksia alokkaiden ohjelmaan kuuluu, seuraavaksi halusimme tietää rokotusten aikataulusta, ja kolmanneksi selvitimme, millaiset tieteelliset julkaisut tukevat tätä käytäntöä – toisin sanoen, perustuuko se tutkittuun tietoon.

Ei tarvitse olla lääkäri tai immunologian asiantuntija ymmärtääkseen, että tällainen laaja ja invasiivinen toimenpide voi vaikuttaa epäfysiologiselta, sillä ihminen ei luonnollisesti sairastu useaan (esimerkiksi 5–6) infektiin samanaikaisesti. Luonnollisessa tilanteessa tällainen massiivinen antigeenistimulaatio ei tapahdu mutta tämä lääketieteellinen toimenpide aiheuttaa immuunijärjestelmän ylikuormitusta mikä voi myöhemmin kostautua.

Herää kysymys, voiko useiden rokotteiden samanaikainen antaminen kuormittaa immuunijärjestelmää ja vaikuttaa sen toimintaan myöhemmin. Kun immuunijärjestelmää stimuloidaan voimakkaasti, voidaanko olettaa, että se toimii tämän jälkeen optimaalisesti, eli reagoi uusiin taudinaiheuttajiin tarkoituksenmukaisesti eikä kohdistu omia kudoksia vastaan?

Kirjoitimme tietopyynnön Puolustusministeriölle:

----- Alkuperäinen viesti -----

Aihe: Asiakirjapyyntö

Päiväys: 2026-02-20 20:41

Lähettäjä: [REDACTED]

Vastaanottaja: kirjaamo.plm@gov.fi

Pyydän saada tiedokseni puolustusvoimien voimassa olevan rokotusohjelman, joka koskee varusmiehiä. Pyydän saada tiedon myös siitä, mitä kaupallisia rokotetita ohjelmassa käytetään eli rokotteiden kaupalliset nimet.

Meille vastattiin, että vuonna 2026 alokkaat saavat seuraavat rokotteet.

Varusmiesten rokotteet saapumiserälle 1/26:

- *jäykkäkouristus – kurkkumätä – hinkuyskä (dtaP) (Triaxis)*
- *meningokokki ACWY (Menveo tai Nimenrix)*
- *tuhkarokko – sikotauti – vihurirokko (MPR) (MMRVaxpro)*
- *puutiaisaivo-tulehdus (TBE) (Ticovac tai Encepur)*
- *influenssa (Vaxigrip)*

- meningokokki B (Bexero)
- Hemophilus influenzae B (Hib) (Act-HIB)
- pneumokokki (Prevenar 13 tai Prevenar 20 tai Pneumovax)

Alokkaille siis annetaan lyhyen ajan sisällä 8 eri rokotetta, jotka kumulatiivisesti sisältävät joko 27 tai 34 eri antigeeniä puhumatta säilöntäaineista, adjuvantteista, täyttöaineista jne.

Seuraavaksi pyysimme THL:lta varusmiesten rokotusohjelman.

----- Kirjeperäinen viesti -----

Aihe: Asiakirjapyyntö

Päiväys: 2026-03-11 21:54

Lähtettäjä: [REDACTED]

Vastaanottaja: kirjaamo@thl.fi

Pyydän saada tiedokseni puolustusvoimien voimassa olevan rokotusohjelman, joka koskee varusmiehiä. Pyydän saada tiedon myös siitä, mitä kaupallisia rokotteita ohjelmassa käytetään eli rokotteiden kaupalliset nimet. Lisäksi pyydän saada rokotusaikataulun.

Vastaus THLsta:

Aihe: THL/1323/3.10.00/2026. Vastaus. Tietopyyntö. Puolustusvoimien rokotusohjelma.

Päiväys: 2026-03-20 14:18

Lähtettäjä: THL Kirjaamo <kirjaamo@thl.fi>

Vastaanottaja: [REDACTED]

Hei,

Kiitos viestistäne. Teitte Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle (THL) tietopyynnön 11.3.2026 ja pyysitte tiedon puolustusvoimien voimassa olevasta rokotusohjelmasta, joka koskee varusmiehiä. Pyysitte myös tiedon siitä, mitä kaupallisia rokotteita ohjelmassa käytetään. Lisäksi pyysitte rokotusaikataulun.

Toimitamme teille Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen verkkosivun, jolla on kuvattu puolustusvoimissa annettavat rokotteet (liitteenä, linkki sivulle

<https://thl.fi/aiheet/infektiotaudit-ja-rokotukset/tietoa-rokotuksista/eri-kohderyhmien-rokottaminen/puolustusvoimissa-annettavat-rokotukset>).

Kunkin rokotteen osalta tällä hetkellä käytettävä rokotevalmiste käy tarkemmin ilmi rokotteen kohdalta aukeavalta alisivulta.

Rokotusaikataulua kuvataan sivulla Rokotuskäytännöistä-kohdassa.

Ystävällisin terveisin,
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

(PDF)

Puolustusvoimissa annettavat rokotukset

Tartuntatautilaissa (1227/2016) ja Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa rokotuksista (149/2017) määrätään rokotuksista puolustusvoimissa ja rajavartiolaitoksessa. Mikäli suoja ei

ole kunnossa, varusmiespalvelukseen tai naisten vapaaehtoiseen asepalvelukseen astuvalle tarjotaan rokotussuoja seuraavia tauteja vastaan:

- kurkkumätä, jäykkäkouristus ja hinkuyskä (dtap-rokote)
- tuhkarokko, sikotauti ja vihurirokko (MPR-rokote)
- aivokalvontulehdus (meningokokki ACWY-rokote)
- influenssa (influenssarokote).

Lisäksi niille, jotka suorittavat palvelua puutiaisaivotulehduksen riskialueilla, tarjotaan TBE-rokotukset. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos hankkii edellä mainitut rokotteet puolustusvoimille. *Varuskunnassa rokotustilaisuudessa palveluksen aloittaneelta selvitetään aikaisemmat rokotukset. Rokotusta ei anneta,*

- *jos on vasta-aihe rokotuksen antamiselle tai*
- *jos rokotettavalla on voimassa oleva todistus annetuista rokotuksista ja suoja kestää palveluksen ajan.*

Rokotuskäytännöistä

Puolustusvoimat lähettää palvelukseen astuville ohjekirjeen, jossa kerrotaan muun muassa rokotuksista.

Valtaosa palvelukseen astuvista käy ennakkoterveystarkastuksessa omalla terveysasemalla tai opiskeluterveydenhuollossa. Annetut MPR-rokotukset tulisi tarkistaa jo ennakkoterveydentarkastuksen yhteydessä ja tarvittaessa täydentää ennen palvelukseen astumista.

*Valtaosa rokotuksista annetaan varuskunnissa käytännössä **ensimmäisen palvelusviikon aikana** (lihavointi minun).*

Jo palveluksessa olevien kausi-influenssarokotukset annetaan varuskunnissa sitten, kun syksyn rokote-erät ovat saapuneet maahan.

Tammikuussa varusmiespalvelukseen astuvat miehet ja vapaaehtoiseen asepalvelukseen astuvat naiset saava maksuttoman influenssarokotuksen omalta terveysasemaltaan tai esimerkiksi opiskelijaterveydenhuollosta samalla tavalla kuin muutkin riskiryhmiin kuuluvat.

Jos palvelukseen astuva ei ole saanut influenssarokotusta syksyn aikana, hänelle tarjotaan sitä, kun hän astuu palvelukseen. Jos rokote annetaan vasta tammikuussa, rokotteen antama suojavaikutus ei välttämättä ehdi muodostua riittäväksi ennen influenssaepidemian alkamista. Rokotuksesta on kuitenkin hyötyä, sillä eri influenssavirukset kulkeutuvat Suomeen eri aikoina pitkin talvea ja kevättä.

Varusmiespalveluksen aloittavien influenssarokotukset

Puolustusvoimissa työskentelevien rokotukset

Puolustusvoimat on työnantajana velvollinen huolehtimaan kantahenkilökunnan suojaamisesta. Näihin rokotuksiin ei saa käyttää kansallisen rokotusohjelman rokotteita.

Esimerkiksi tietyissä rannikkopalveluspaikoissa työskentelevien kantahenkilökuntaan kuuluvien TBE-rokotukset kustantaa puolustusvoimat.

Päivitetty: 9.7.2025

Seuraavaksi halusimme selvittää turvallisuusaspekteja.

----- Alkuperäinen viesti -----

Aihe: Asiakirjapyyntö

Päiväys: 2026-03-30 20:52

Lähetäjä:

Vastaanottaja: kirjaamo@thl.fi

1) Mikä on hallussanne oleva tieteellinen näyttö siitä, että näin monen rokotteen antaminen yhden viikon aikana on turvallista?

Varusmiesten rokotteiden lukumäärä ylittää reilusti sen, mihin tauteihin yksilö yleensä koskaan sairastuu yhden viikon aikana eli rokotuksilla saadaa aikaan "hyperimmunisaatio".

2) Mikä on hallussanne oleva tieteellinen näyttö siitä, mitä elimistölle ja immuunivasteelle tapahtuu reaktiona tällaiseen voimakkaaseen rokotteilla aikaansaatuun stimulaatioon?

Siis halusimme selvittää, mihin tieteelliseen tutkimusnäyttöön Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL) perustaa ohjeistuksensa antaa alokkaille samanaikaisesti useita rokotteita eli suuri määrä vierasperäisiä antigenejä, joihin kehon oletetaan pystyvän muodostamaan tarkoituksenmukaisen immuunivasteen. Samalla halusimme tietää, onko tämä toimenpide osoitettu turvalliseksi.

Alla on THL:n juristin vastaus. Vaikuttaa siltä, että vastauksessa ei tehdä selkeää eroa virallisten asiakirjojen ja varsinaisen tieteellisen tutkimusnäytön välillä. Toisin sanoen kysymykseemme ei saatu suoraa vastausta.

Fwd: Vastaus THL/1648/3.10.00/2026 > |

-> minä ▾

Tiedoksi,
[REDACTED]

----- Alkuperäinen viesti -----

Aihe: Vastaus THL/1648/3.10.00/2026

Päiväys: 2026-04-13 16:08

Lähtettäjä: THL Kirjaamo <kirjaamo@thl.fi>

Vastaanottaja: [REDACTED]
[REDACTED]

Hei,

Teitte Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle (THL) lain viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999, jäljempänä julkisuuslaki) mukaisen tietopyynnön 30.3.2026 ja pyysitte varusmiehille annettuihin rokotuksiin viitaten (1) THL:n hallussa olevan "tieteellisen näytön" siitä, "että näin monen rokotteen antaminen yhden viikon aikana on turvallista", sekä (2) THL:n hallussa olevan "tieteellisen näytön" siitä, "mitä elimistölle ja immuunivasteelle tapahtuu reaktiona tällaiseen voimakkaaseen rokotteilla aikaansaatuun stimulaatioon."

Julkisuuslain 9 § 1 momentin mukaisesti jokaisella on oikeus saada tieto _viranomaisen asiakirjasta,_ joka on julkinen. Julkisuuslain 5 § 3 momentin 3 kohdan mukaan tällaisina _viranomaisen asiakirjoina_ ei kuitenkaan pidetä viranomaisen sisäistä koulutusta, tiedonhakua tai muuta niihin verrattavaa sisäistä käyttöä varten hankittuja asiakirjoja (ns. kirjastoklausuuli). THL:n hallussa tiedonhakua ja muuta sisäistä käyttöä varten olevat tieteellisten artikkelien kokoelmat, kirjastot ym. jäävät siten näiden tiedonsaantioikeuksien ulkopuolelle. Tällaista aineistoa ei siten toimiteta vastauksena julkisuuslain mukaisiin tietopyyntöihin. Emme tietopyyntöänne tutkiessamme ole havainneet muun tyyppisiä asiakirjoja, jotka voisivat vastata pyyntöänne.

Koska pyyntönne on jonkin verran epätasällinen sen suhteen, millaisia asiakirjoja se koskee, voitte halutessanne pyrkiä täsmentämään pyyntöänne, jolloin saatamme pystyä tutkimaan sen nykyistä paremmin. Tarvittaessa voimme pyrkiä auttamaan pyynnön täsmentämistä esim. viranomaisen diaarin avulla.

Olette pyytäneet valituskelpoista hallintopäätöstä siinä tapauksessa, että pyyntöänne ei voida täyttää. Toimitamme teille tällaisen päätöksen mahdollisimman pian (mikäli ette halua täsmentää pyyntöänne, jolloin käsittelemme toki ensin täsmennetyt pyynnön). Huomaattehan, että (tässäkin yhteydessä viittaamamme) kahden viikon määräaika koskee tiedon antamista julkisesta asiakirjasta.

Ystävällisin terveisin,

Tuuli Karppinen

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Seuraavaksi tarkistimme Maailman terveysjärjestö (WHO) sivuilta, mitä siellä sanotaan useiden rokotteiden samanaikaisesta antamisesta ja löytyykö sieltä vastaus kysymykseemme turvallisuudesta.

<https://www.who.int/news-room/questions-and-answers/item/vaccines-and-immunization-what-is-vaccination>

Is it safe to receive several different vaccines during one visit, or combination vaccines?

Yes, it is safe to receive several different vaccines during one visit. Combination vaccines are also as safe and effective as individual vaccines.

Receiving several vaccines or combination vaccines in one visit is important to protect children from various diseases as early as possible. This also makes it easier to complete the recommended doses on time. Combination vaccines (e.g. DTP for diphtheria, tetanus and pertussis) reduce the number of injections.

Receiving multiple doses also does not overwhelm the immune system. The antigens present in vaccines are a small fraction compared to what our bodies naturally encounter every day.

WHO vakuuttaa, että useiden rokotteiden samanaikainen antaminen on turvallista. Tässä yhteydessä viitataan erityisesti lasten rokotusohjelmiin. Kuitenkin yksittäisissä tapauselostuksissa ja raporteissa on kuvattu ajallinen yhteys rokotuksen ja sairastumisen tai kuoleman välillä, mukaan lukien Sudden Infant Death Syndrome (SIDS, kätkytkuolema).

Chat GPT löysi seuraavat tiedot:

1. Virallinen tieteellinen katsaus (sisältää yksittäisiä kuolemantapauksia)

👉 [Adverse Events Associated with Childhood Vaccines – Death \(NCBI\)](#) ↗

Tämä on yksi keskeisimmistä lähteistä. Sisältää konkreettisia esimerkkejä:

- lapsi sai DT, MMR ja polio -rokotteet samalla käynnillä → kuoli 1 päivän sisällä
- lapsi kuoli samana päivänä rokotuksen jälkeen neurologisen tapahtuman jälkeen
- useita tapauksia, joissa kuolema tapahtui päivien–viikkojen sisällä rokotuksesta

2. VAERS-dataan perustuva analyysi (ajallinen kasautuminen)

👉 [Vaccines and sudden infant death – VAERS analysis 1990–2019 \(PMC\)](#) ↗

Tämä artikkeli analysoi raportteja, joissa:

- 13 % kuolemista tapahtui samana päivänä rokotuksesta
- 51 % 3 päivän sisällä
- 75 % viikon sisällä PMC

WHO:n tiedotteessa todetaan, että useita rokotteita voidaan antaa samanaikaisesti, koska niiden kumulatiivinen antigeenikuorma on huomattavasti pienempi kuin se altistus, jolle ihminen altistuu päivittäin luonnollisessa ympäristössä.

WHO:n perustelussa ei kuitenkaan käsitellä yksityiskohtaisesti eroa antigeenien luonnollisen altistumisen ja rokotuksissa tapahtuvan parenteraalisen (esimerkiksi lihakseen tapahtuvan) annon välillä. Luonnollisessa altistumisessa immuunijärjestelmä kohtaa taudinaiheuttajia ensisijaisesti limakalvoilla, joissa on useita paikallisen immunitetin mekanismeja, kuten värekarvat, lima, lysotsyymi, defensiini peptidit sekä sekretorinen IgA (sIgA). Rokotuksissa taas antigeenit viedään suoraan kudokseen, jossa ne kohdataan paikallisten immuunisolujen, kuten makrofagien, dendriittisolujen ja muiden antigeeniä esittelevien solujen toimesta.

WHO:n ohjeistuksissa ei kuitenkaan yksityiskohtaisesti eritellä tätä immunologisen altistumisen eroa samalla tasolla. Varsinaisia julkaisuja, joissa olisi osoitettu useiden samanaikaisten rokotusten olevan vaarallisia, ei esitetä osana suosituserustaa.

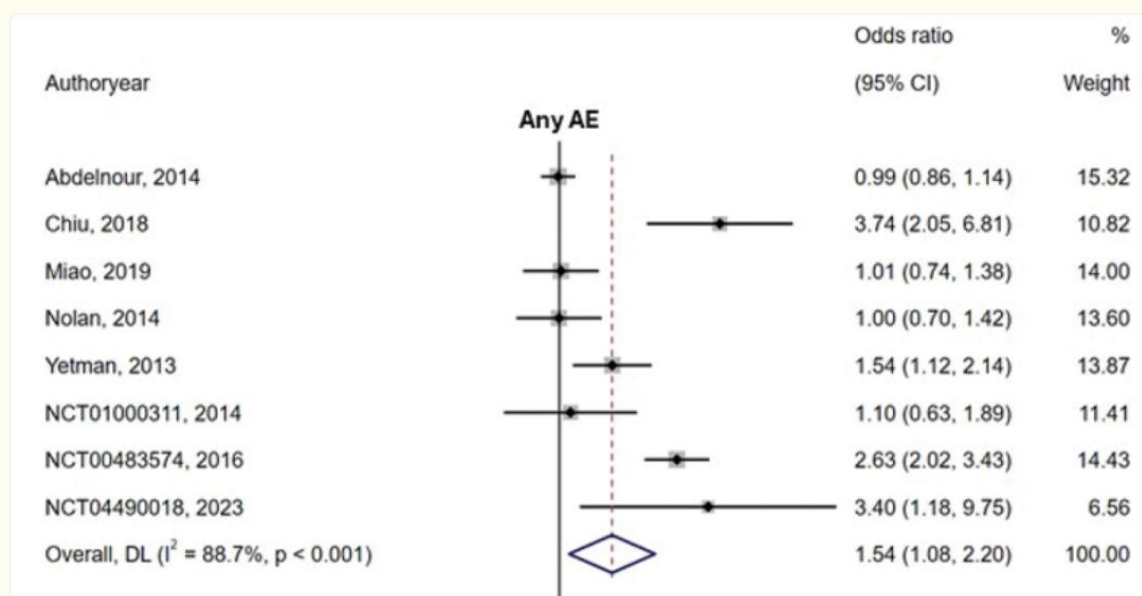
Seuraavaksi tarkastelin Chat GPT:n avulla tutkimuksia, joissa useiden rokotteiden samanaikaista antamista on arvioitu. Yksi keskeisimmistä oli meta-analyysi, jossa oli mukana 26 erillistä tutkimusta. Nämä tutkimukset koskivat pääasiassa pediatria rokotusohjelmia.

<https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC12688230/>,

Meta-analyysistä jää kuitenkin epäselväksi, kuinka pitkä seuranta-aika oli yksittäisissä tutkimuksissa. Monet mukana olleista julkaisuista olivat satunnaistettuja ja kontrolloituja tutkimuksia, mutta osa niistä oli avoimia (ns. *open label*), eli tutkijat ja osallistujat tiesivät, mitä rokotetta annettiin.

Vaikka meta-analyysin kirjoittajat päätyivät siihen, että useiden rokotteiden samanaikainen antaminen ei lisää merkittävästi haittavaikutuksia, tutkimusten välinen heterogeenisuus viittaa siihen, ettei aihe ole täysin yksiselitteinen tai lopullisesti kiistaton.

Figure 2.

Yhteenveto:

Lääketieteessä sovelletaan varovaisuusperiaatetta, joka koskee myös useiden rokotteiden samanaikaista antamista puolustusvoimien rokotusohjelmissa.

Olisi tutkimuksellisesti kiinnostavaa, jos riippumattomat tutkijat toteuttaisivat asetelman, jossa verrataan alokkaiden sairastuvuutta ennen rokotusohjelman käyttöönottoa ja sen jälkeen, kun rokotuksia on annettu nykyisen käytännön mukaisesti. Tällaisessa tutkimuksessa olisi tärkeää huomioida mahdolliset sekoittavat tekijät, kuten kasarmien sisäilmaolosuhteet (esimerkiksi kosteus- ja homevauriot).

Tamara Tuuminen, erikoislääkäri dosentti